

SCI-CONF.COM.UA

SCIENTIFIC RESEARCH IN THE MODERN WORLD

**PROCEEDINGS OF VII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
MAY 4-6, 2023**

**TORONTO
2023**

SCIENTIFIC RESEARCH IN THE MODERN WORLD

Proceedings of VII International Scientific and Practical Conference

Toronto, Canada

4-6 May 2023

Toronto, Canada

2023

UDC 001.1

The 7th International scientific and practical conference “Scientific research in the modern world” (May 4-6, 2023) Perfect Publishing, Toronto, Canada. 2023. 601 p.

ISBN 978-1-4879-3795-9

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Scientific research in the modern world. Proceedings of the 7th International scientific and practical conference. Perfect Publishing. Toronto, Canada. 2023. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/vii-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-scientific-research-in-the-modern-world-4-6-05-2023-toronto-kanada-arhiv/>.

Editor

Komarytsky M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: toronto@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua/>

©2023 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2023 Perfect Publishing ®

©2023 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

AGRICULTURAL SCIENCES

1. *Горбась С. М., Голуб В. О., Кривонос М. Ю.* 12
СУЧАСНИЙ СТАН ВИРОБНИЦТВА САДИВНОГО МАТЕРІАЛУ
В УКРАЇНІ
2. *Горбась С. М., Назаренко І. Л., Северин Є. В.* 16
ОСОБЛИВОСТІ ОТРИМАННЯ ПОСАДКОВОГО МАТЕРІАЛУ
ВІЛЬХИ
3. *Дубовик В. І., Дубовик О. О., Дубовик М. В.* 19
ОЦІНКА КОЛЕКЦІЇ СОРТІВ КАРТОПЛІ ЗА ПРОДУКТИВНІСТЮ
4. *Купрійчук В. М., Литвин Д. О., Макарчук М. Ю.* 26
ОХОРОНА І ЗАХИСТ ЛІСІВ ЯК СКЛАДОВА ПУБЛІЧНОЇ
ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

MEDICAL SCIENCES

5. *Goshovska A. V., Ambroziak A. M.* 33
DIAGNOSTIC OF FETUS PRENATAL CONDITION IN WOMEN
WITH POST-TERM PREGNANCY
6. *Mandryk O. Ye., Chibotaru K.* 39
STRESS AS A PREDICTOR OF EXACERBATION OF
CARDIOVASCULAR DISEASE DURING THE WAR
7. *Marchuk Oleg, Marchuk Olena* 42
CAUSES OF TRANSIENT SYNOVITIS IN CHILDREN
8. *Nazarov Javoxir Abdujabbor o'g'li* 45
EXTRAOSSEOUS CALCIFICATION IN PATIENTS WITH END-
STAGE RENAL FAILURE WHO ARE TAKING HEMODIALYSIS:
CAUSES, CONSEQUENCES, AND CORRECTIVE MEASURES
9. *Trach V., Skakunov M., Sukhovieieva A., Shafranetska V., Fomin V.,
Sukhonosov R.* 47
FEATURES OF THE DEVELOPMENT OF BONE TISSUE OF THE
CRANIAL VAULT
10. *Zablotska O. S., Brodskyi A. A.* 51
MENTAL HEALTH AND ITS MAINTENANCE IN THE WAR
SITUATIONS
11. *Антонов А. Г., Сургай Н. М., Шилан В. І., Узбек Т. С.* 55
ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ СУДОВОЇ МЕДИЦИНИ НА
ДОДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ
12. *Бабаджанова Ф. А., Ботирова Н.* 59
СЕЛЕЗЕНКА КАК САМЫЙ КРУПНЫЙ ОРГАН ИММУННОЙ
СИСТЕМЫ
13. *Браткова Л. Б., Радченко А. І.* 66
ПСИХОСОМАТИЧНИЙ ПРОФІЛЬ ПОСТТРАВМАТИЧНОГО
СТРЕСОВОГО РОЗЛАДУ У ДІТЕЙ

14. **Ващенко В. В., Маслова Н. М.** 71
ВПЛИВ СТРЕСУ НА ВИЩІ ІНТЕГРАТИВНІ ФУНКЦІЇ
ОРГАНІЗМУ: ПАМ'ЯТЬ, ПІЗНАННЯ, НАВЧАННЯ
15. **Дибкалюк С. В.** 75
СИНДРОМ КОМПРЕСІЇ ХРЕБТОВОЇ АРТЕРІЇ
(ЕКСТРАВАЗАЛЬНА КОМПРЕСІЯ) КОРЕЛЯЦІЯ ШЕМИЧНИХ ТА
МІОТОНІЧНИХ СИНДРОМІВ
16. **Литвиненко О. О., Литвиненко О. О.** 83
МЕТОДИ ОЦІНКИ ХІРУРГІЧНИХ КРАЇВ РЕЗЕКЦІЇ
17. **Литвиненко О. О., Литвиненко О. О.** 91
АНАЛІЗ ВИВЧЕННЯ СТАНУ КРАЇВ РЕЗЕКЦІЇ ПРИ
ОРГАНОЗБЕРІГАЮЧИХ ОПЕРАЦІЯХ З ПРИВОДУ РАКУ
МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ
18. **Михальченко М. Б., Монакова О. С.** 101
ОЦІНКА ДАНИХ ПОКАЗНИКІВ ЗАХВОРЮВАНOSTІ ТА
ПРОФІЛАКТИКИ РАКУ ШИЙКИ МАТКИ В УКРАЇНІ НА
ОСНОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОНАННЯ
ОСНОВНИХ КРИТЕРІЇВ СТРАТЕГІЇ ВСЕСВІТНЬОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ
ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ЩОДО ПРИСКОРЕННЯ ЕЛІМІНАЦІЇ
РАКУ ШИЙКИ МАТКИ НА ПЕРІОД 2020-2030 РР.
19. **Рижков Б. П., Волкова О. О., Соловійова Є. Т.** 108
ЛІКУВАННЯ ХВОРОБИ ГАЛЕРВОРДЕНА-ШПАТЦА,
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
20. **Фомін В. С., Шевченко Ю. Т., Приймак Д. В., Кузьміна Д. О.,
Сухоносів Р. О.** 112
СЕКРЕТИ НІМОТИ АБО ПОРУШЕННЯ ФУНКЦІЇ ГОЛОСОВОГО
АПАРАТУ
21. **Фомін В. С., Шевченко Ю. Т., Скляр Д. І., Приймак Д. В.,
Сухоносів Р. О.** 117
МЕТАМОРФОЗИ ЛЮДСЬКОГО ТІЛА: ВИВЧЕННЯ ПРОЦЕСІВ
ЗМІНИ АНАТОМІЧНОЇ СТРУКТУРИ ОРГАНІЗМУ В ПЕРШІ ТРИ
ПЕРІОДИ ЖИТТЯ
22. **Шевченко Ю. Т., Фомін В. С., Приймак Д. В., Кузьміна Д. О.,
Сухоносів Р. О.** 123
СЕКРЕТИ ГОЛОСОУТВОРЕННЯ АБО ДОСЛІДЖЕННЯ
АНАТОМІЇ І ФІЗІОЛОГІЇ ГОЛОСОВИХ ЗВ'ЯЗОК

PHARMACEUTICAL SCIENCES

23. **Насібєйлі Т. Ә., Mustafa Al-Sudasu Ahmed, Shano Mahmood Shakir,
Fatimah Al-Wardi Murtadha** 129
ANALYSIS OF SOME MEDICINAL PREPARATIONS CONTAINING
ESSENTIAL OILS
24. **Velia M. I., Sydor V. V.** 133
MEDICAL CHEWING GUMS AS THE NEWEST MEDICINAL
FORM

25. *Миколайчук Н. А.* 138
РИНОК ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ МІСЦЕВОГО ЛІКУВАННЯ
ОПІКІВ В УКРАЇНІ
26. *Сологуб В. А., Михайлова А. І., Дмитренко І. А., Грицик А. Р.* 143
УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИГОТОВЛЕННЯ
СУПОЗИТОРІЇВ В УМОВАХ АПТЕК
27. *Яковець В. В.* 152
ЗАСТОСУВАННЯ ЛІКАРСЬКОЇ РОСЛИННОЇ СИРОВИНИ, ЩО
ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ ПРИ ЗАХВОРИЮВАННЯХ
ЖОВЧОВИВІДНИХ ШЛЯХІВ

CHEMICAL SCIENCES

28. *Holodaieva O., Lushchai M.* 161
STUDY OF THE INFLUENCE OF THE STRUCTURE OF THE
MOLECULE ON ITS ABILITY TO SELECTIVELY INHIBIT BACE1

TECHNICAL SCIENCES

29. *Fialko N. M., Presich G. O., Gnedash G. O., Novakivskii M. O.* 165
COMPLEX HEAT-RECOVERY INSTALLATION USING AIR
PROTECTION OF GAS OUTLET DUCT FOR THE BOILER PLANT
30. *Sanin A., Polishko S., Nosova T., Mamchur S., Smetana R.* 171
MULTIFUNCTIONAL ACTION MODIFIERS PRODUCED BY A
NON-MELTING METHOD FOR PROCESSING MELTS OF STEELS
AND ALLOYS
31. *Антошкін О. А., Боровський О. А.* 176
АНАЛІЗ МЕТОДІВ ОСАДЖЕННЯ ЗАВИСЛОГО ПИЛУ
32. *Григоренко С. М., Петровський М. О., Шевченко Д. А., Мамін Є. Д.* 178
АНАЛІЗ АЛГОРИТМУ АВТОМАТИЧНОГО РОЗПІЗНАВАННЯ
ОБЛИЧЬ ДЛЯ АПК З ВИКОРИСТАННЯМ НЕЙРОМЕРЕЖ
33. *Зверев Є. Є., Іванов О. В.* 182
МЕТОД МУЛЬТИПЛЕКСУВАННЯ В ОПТИЧНОМУ КАБЕЛІ В
ТЕХНОЛОГІЯХ PON I WDM
34. *Кісєль А. Г., Шаргородська О. В.* 189
РОЗВИТОК НОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА МАРКЕТПЛЕЙСАХ
35. *Кононко І. В., Бошицька Н. В., Сергєєв В. П., Клінов В. Д.* 193
ІННОВАЦІЙНИЙ ВУГЛЕЦЕВИЙ ВОЛОКНИСТИЙ
НАНОСТРУКТУРНИЙ МАТЕРІАЛ ДЛЯ ВИКОРИСТАННЯ В
ЗАСОБАХ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАХИСТУ
36. *Луцик І. Б., Попелишин Р. П.* 200
РОЗРОБКА ОНЛАЙН-БІБЛІОТЕКИ ОСВІТНІХ РЕСУРСІВ З
ВИКОРИСТАННЯМ СХОВИЩ ДАНИХ
37. *Мартиненко В. В., Маєвський О. В.* 206
РОЗРОБКА ТА ДОСЛІДЖЕННЯ СИСТЕМИ АДАПТИВНОГО
УПРАВЛІННЯ ОСВІТЛЕННЯМ ОБ'ЄКТУ

38.	<i>Плясунова О. О., Кульчицький М. О., Дойжа А. В., Старіков В. Р.</i>	208
	ДО ВИЗНАЧЕННЯ ДОВЖИНИ ТРОСУ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ЕЛЕКТРОДИНАМІЧНОЇ СИСТЕМИ	
39.	<i>Протасова Л. І., Судочаков М. В., Слесаренко М. С., Кочкін В. В.</i>	215
	РОЛЬ ПРОГРАМОВАНОГО ЛОГІЧНОГО КОНТРОЛЕРА У ПРОМИСЛОВОСТІ	
40.	<i>Сторчай Н. С., Радкевич А. В., Зібров І. Ф.</i>	219
	ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕПЛОІЗОЛЯЦІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ	
41.	<i>Щуцька І. С.</i>	222
	ЕТАПИ ПОБУДОВИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ МОНІТОРИНГУ ЗА ПОШИРЕННЯМ ІНФЕКЦІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ	
PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES		
42.	<i>Волощук М. І., Довгій А. В., Гнатишина К. О.</i>	225
	AUTOCAD	
GEOLOGICAL AND MINERALOGICAL SCIENCES		
43.	<i>Pataridze D., Kuparadze D., Kirakosyan V., Khundadze N.</i>	227
	GEOCHEMISTRY OF POLLUTIONS: GEORGIAN SECTOR OF THE BLACK SEA AND RIONI RIVER BASIN (WESTERN GEORGIA)	
ARCHITECTURE		
44.	<i>Бондаренко В. І.</i>	236
	ОСОБЛИВОСТІ ПРОЕКТУВАННЯ АЕРОПОРТІВ ДЛЯ МАЛОЇ АВІАЦІЇ В УКРАЇНІ	
45.	<i>Пархоменко К. В., Ковальська Г. Л.</i>	241
	СИНІЙ КОЛІР В АРХІТЕКТУРІ - ЙОГО ПЕРСПЕКТИВИ У СУЧАСНОСТІ	
PEDAGOGICAL SCIENCES		
46.	<i>But Ya.</i>	244
	METHODOLOGY OF DISTANCE EDUCATION IN FOREIGN LANGUAGE LESSONS	
47.	<i>Maksymenko I. Y., Maksymenko A. V.</i>	247
	UKRAINE IN THE INTERNATIONAL MARKET OF HIGHER EDUCATION SERVICES	
48.	<i>Баранова Л.</i>	251
	КРОСКУЛЬТУРНА ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ У КОНТЕКСТІ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ КАНАДИ	
49.	<i>Бєдакова С. В., Кім О. В.</i>	261
	РОЛЬ СТИЛІСТИКИ КОМПОЗИТОРІВ 50-60-ТИХ РОКІВ ХХ СТ. У СТАНОВЛЕННІ МУЗИЧНОГО ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	

50. **Бєдакова С. В., Сінченко Д. О.** 268
ОСОБЛИВОСТІ ПОЕТИКИ УКРАЇНСЬКИХ КОЗАЦЬКИХ ПІСЕНЬ
ЯК ФАКТОР ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА
51. **Булиніна О. Д., Булінін В. О.** 277
ЗНАЧЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ
МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ
52. **Гончарук М. В.** 283
ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ
КЛАСІВ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ІНТЕГРОВАНОГО
ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА У ПРАЦЯХ НІМЕЦЬКИХ
НАУКОВЦІВ
53. **Гордієнко Н. В., Навошицький М. Т.** 290
ТОЛЕРАНТНІСТЬ ЯК СУСПІЛЬНИЙ ФЕНОМЕН ТА
НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА КУЛЬТУРИ МИРОТВОРЕННЯ
54. **Дишель Г. В.** 297
ВИКОРИСТАННЯ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ЯК ЗАСОБУ
НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ВИЩІЙ ШКОЛІ
55. **Колодяжна А. В., Олефіренко Л. С.** 303
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ: АНАЛІЗ МОЖЛИВОСТЕЙ
ПОШИРЕНИХ ОНЛАЙН ПЛАТФОРМ
56. **Кубенко Н. А.** 312
ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ЗАГАЛЬНОЇ
СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ НА ЗАСАДАХ КОМПЕТЕНТНІСНОГО
ПІДХОДУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ
57. **Микульська О. О., Ярова О. А.** 318
МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ТЕОРІЇ ЙМОВІРНОСТЕЙ
У ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ШКОЛІ
58. **Мокроменко О. В.** 321
АНАЛІЗ НОРМАТИВНОЇ БАЗИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ МІРИ
ГРОМАДСЬКО-ПРИВАТНОЇ ТА ДЕРЖАВНОЇ ІНІЦІАТИВИ У
СТВОРЕННІ МЕРЕЖІ ЕЛЕМЕНТАРНИХ ШКІЛ У ВЕЛИКІЙ
БРИТАНІЇ (ДРУГА ТРЕТИНА ХІХ СТ.)
59. **Перебейнос В. Б., Пакулин С. Л., Феклистова И. С.,
Пакулина А. С.** 330
ОСОБЕННОСТИ ПРОЯВЛЕНИЯ ПСИХИЧЕСКИХ СОСТОЯНИЙ
БОРЦОВ ВОЛЬНОГО СТИЛЯ В УСЛОВИЯХ ЭКСТРЕМАЛЬНОЙ
ДЕЯТЕЛЬНОСТИ
60. **Слюта А. М., Борзенець С. С.** 340
АКТУАЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ STEM-ОСВІТИ В ОСВІТНІЙ
ПРОЦЕС ПРИ ВИВЧЕННІ ГЕОГРАФІЇ
61. **Тимошук Г. В.** 350
МОДЕЛЬ ГЕЙМІФІКАЦІЇ PBL В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

62. *Тимчук О. Т., Петришин У. І.* 354
 ІДІОСТИЛЬ ПОТТЕРІАНИ ДЖОАН РОУЛІНГ У КОНТЕКСТІ
 УКРАЇНОМОВНОГО ПЕРЕКЛАДУ
63. *Тронь Ю. О.* 362
 ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА ДОПОМОГОЮ
 ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ
64. *Шахіна І. Ю., Блащук О. С.* 369
 ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ОСВІТНЬОГО
 СЕРЕДОВИЩА У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ
65. *Шевченко С. М.* 380
 НАЦІОНАЛЬНА ОСВІТА Й ВИХОВАННЯ УЧНІВ У ТВОРЧОСТІ
 ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

PSYCHOLOGICAL SCIENCES

66. *Fliunt M.* 385
 EMPIRICAL STUDY OF THE INFLUENCE OF CERTAIN
 PSYCHOLOGICAL INDICATORS ON THE NUMBER AND
 DIRECTION OF COPING AND PERSONAL BEHAVIORAL
 MODELS IN STRESSFUL SITUATIONS
67. *Воєводська О., Макаренко Н.* 395
 КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ КОРИСТУВАЧІВ СОЦІАЛЬНИХ
 МЕРЕЖ ТА МОЖЛИВОСТІ ЙОГО РОЗВИТКУ
68. *Вошколуп Г. Ю.* 402
 САМООЦІНКА ЖІНОК ПІСЛЯ РОЗЛУЧЕНЬ: ПСИХОЛОГІЧНІ
 ОСОБЛИВОСТІ ТА ЗАСОБИ ПІДВИЩЕННЯ
69. *Габелкова О. Є.* 409
 ВПЛИВ СОЦІАЛЬНОГО КОМПОНЕНТА ЗДОРОВ'Я НА
 СХИЛЬНІСТЬ ДО ПОРУШЕНЬ ЗДОРОВОЇ ПОВЕДІНКИ У
 МОЛОДІ
70. *Колодяжна А. В., Верещака В. І.* 416
 СУТНІСТЬ НАВЧАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ

ART

71. *Колісник О. В., Ренало Є. Б.* 420
 ДИЗАЙН ЯК АРТ-ТЕРАПІЯ

POLITICAL SCIENCES

72. *Kipiani M., Tsimintia Papuna* 425
 PECULIARITIES OF GEORGIAN FOREIGN POLICY VECTOR IN
 THE CONTEXT OF THE MODERN WORLD ORDER
73. *Kushch O., Shnyrkov O. O.* 433
 COMPARATIVE CHARACTERISTICS OF THE FOREIGN POLICY
 OF THE USSR AND INDEPENDENT UKRAINE

74. *Kvirkvaia Levan* 443
NATO'S ROLE IN ENSURING STABILITY AND SECURITY AND MODERN CHALLENGES
75. *Savchuk A. R., Shnyrkov O. O.* 452
THE ROLE OF THE DIGITAL DIPLOMACY IN THE RUSSIAN ARMED AGGRESSION AGAINST UKRAINE
76. *Панченко Г. О.* 461
МІЖНАРОДНЕ ТРАНСКОРДОННЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У ПРОЦЕСІ ВІДНОВЛЕННЯ ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ: МОЖЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

PHILOLOGICAL SCIENCES

77. *Зелінська А. О., Галій Л. Г.* 466
ВИКОРИСТАННЯ І ПЕРЕКЛАД ЕМОТИВНИХ ОДИНИЦЬ ДЛЯ СТВОРЕННЯ ПОЗИТИВНОГО ІМІДЖУ УКРАЇНИ ДЛЯ СВІТОВОЇ СПІЛЬНОТИ
78. *Матвійчук О.* 470
ОСОБЛИВОСТІ ВЖИВАННЯ ТА ФУНКЦІЇ СУЧАСНОГО СЛЕНГУ В АНГЛОМОВНОМУ ДИСКУРСІ
79. *Морозюк Т. С., Павлушенко О. А.* 473
ЛЕКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ СТАРШОКЛАСНИКІВ
80. *Наумова Т.* 481
МОВНІ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ОПОЗИЦІЙНОЇ ПАРАДИГМИ «МОСКОВІЯ – УКРАЇНА» В ПОВІСТІ І. НЕЧУЯ-ЛЕВИЦЬКОГО «ХМАРИ»
81. *Пророченко А. О., Поливач М. А.* 492
ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
82. *Савенко О. П., Беззубець М. О.* 497
ХУДОЖНЄ ЗОБРАЖЕННЯ ЖІНКИ-БІЙЦЯ ПІД ЧАС ВІЙНИ В РОМАНІ «ДОЦЯ» ТАМАРИ ГОРІХА ЗЕРНЯ

PHILOSOPHICAL SCIENCES

83. *Ivanova K. A.* 501
HEALTH OF HUMAN BEINGS: HISTORICAL-PHILOSOPHICAL ASPECT

ECONOMIC SCIENCES

84. *Leszczynski V.* 510
THE MAIN DIRECTIONS OF THE BUILDING PRODUCTION INNOVATIVE DEVELOPMENT
85. *Novukova I.* 515
PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF HIGHER PEDAGOGICAL EDUCATION IN UKRAINE UNDER THE CONDITIONS OF COVID-19 AND MARTIAL LAW

86.	<i>Stoliarchuk V.</i>	519
	INVESTING IN EDUCATION AND TECHNOLOGY: LIBERAL PARTY INITIATIVES FOR ENHANCED UKRAINE-CANADA COLLABORATION	
87.	<i>Барабаш Н. С., Назаревич-Марченко С.</i>	526
	БАНКІВСЬКИЙ НАГЛЯД ЯК ГОЛОВНИЙ СПОСІБ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ	
88.	<i>Батракова Т. І., Колісник А. В.</i>	530
	ВІЙНА В УКРАЇНІ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ПРОДОВОЛЬЧУ БЕЗПЕКУ	
89.	<i>Батракова Т. І., Курдупа В. С.</i>	539
	ЗОЛОТО, ЯК ДІЄВИЙ ІНСТРУМЕНТ ХЕДЖУВАННЯ ПІД ЧАС КРИЗОВИХ ЯВИЩ	
90.	<i>Гордієнко М. І., Василега С. В.</i>	549
	СУТНІСТЬ ТА ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ СВИНАРСТВА	
91.	<i>Закржевська Г. К.</i>	554
	ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ У ФОП І ГРУПИ	
92.	<i>Копань К. Є.</i>	563
	ВПЛИВ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА НА ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	
93.	<i>Кравчук Р. С., Череп Г. В.</i>	567
	КАДРОВА ПОЛІТИКА ЯК СКЛАДОВА УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ	
94.	<i>Крупа (Гаджимурадова) А. Р., Чала Т. Г.</i>	572
	ВИКОРИСТАННЯ СТАНДАРТНОЇ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГОВОЇ КЛАСИФІКАЦІЇ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОРІВНЯННОСТІ МІЖНАРОДНОЇ СТАТИСТИКИ ТОРГІВЛІ ТОВАРАМИ	
95.	<i>Сушко Х. В.</i>	578
	ВІРТУАЛЬНИЙ ТУРИЗМ: ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ	
96.	<i>Яременко О. Ф.</i>	585
	РОЛЬ ЕКОНОМІЧНОЇ ДИПЛОМАТІЇ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇНИ	
LEGAL SCIENCES		
97.	<i>Горпініч О. О., Чорна А. Г.</i>	588
	РОЗБІЙ ЯК КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ	
98.	<i>Григорчук М. В., Микитин Р. С.</i>	592
	ПЕРЕГОВОРИ ЯК АЛЬТЕРНАТИВНИЙ СПОСІБ ВИРІШЕННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ СПОРІВ	
99.	<i>Заснов І. О., Пальченко А. А.</i>	597
	СУЧАСНИЙ СТАН ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ДИСПАШЕРІВ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	

MEDICAL SCIENCES

ВПЛИВ СТРЕСУ НА ВИЩІ ІНТЕГРАТИВНІ ФУНКЦІЇ ОРГАНІЗМУ: ПАМ'ЯТЬ, ПІЗНАННЯ, НАВЧАННЯ

Ващенко Вікторія Вікторівна

здобувачка вищої освіти II медичного факультету
Харківський національний медичний університет

Маслова Наталія Михайлівна

Кандидат мед. наук, доцент кафедри фізіології
Харківський національний медичний університет
м. Харків, Україна

Актуальність. У теперішній час тему стресу зайняла провідне положення серед науковців, лікарів і психологів. Все частіше люди піддаються стресовим зовнішнім чинникам, які так чи інакше впливають на здоров'я людини. Окрім шкідливого впливу на фізіологічні функції організму, стрес діє на вищі інтегративні функції ЦНС: пам'ять, пізнання, навчання. Тому набуває актуальності проблема встановлення впливів стресових чинників на когнітивну функцію, що створює передумови для докладного аналізу вітчизняної і зарубіжної літератури.

Мета. Дослідити фізіологічну дію стресу на частини головного мозку та визначити вплив стресових чинників на когнітивні функції людини.

Матеріали та методи. Було проведено порівняльно-описовий, індукційний та дедуктивний методи аналізу вітчизняної та зарубіжної літератури.

Результати. Гормони, які виділяються організмом в стресових ситуаціях гіпофізом і корою наднирників, мають біологічний вплив на різні відділи ЦНС та відіграють роль у поведінці, пам'яті та пізнанні [6]. У своїх працях Мак'юен припустив, що мозок щурів може реагувати на глюкокортикостероїди (як на

гормон, який виділяється при стресових ситуаціях) [3]. В статтях E.R. de Kloet сказано, що в головному мозку людини існують два типи кортикостероїдних рецепторів: для глюкокортикостероїдів та мінералокортикостероїдів [7]. Гіпокамп є найвищим рівнем реакції на стрес. А також - найголовнішою ланкою головного мозку в перетворенні короткочасної пам'яті в довготривалу. Гіпокамп має найбільшу щільність глюкокортикостероїдних рецепторів [8]. Результати досліджень Мак'юена показали, що стрес може внести функціональні та структурні зміни в гіпокамп. Ці зміни призводять до атрофії та порушення нейрогенезу [9]. Крім того, хронічний стрес призводить до підвищення концентрації кортизолу в плазмі крові і, як наслідок, до руйнування дендритів нейронів, синоптичних закінчень [4]. Фактично, високі концентрації глюкокортикостероїдів у крові протягом тривалого часу викликають атрофію гіпокампу, що призводить до розладів пам'яті. Стрес не завжди негативно впливає на пам'ять. За результатами практичних експериментів, у людей, які знаходяться в незнайомій для них ситуації, яка є для них непередбачуваною, спрацьовує активація пам'яті та інших когнітивних функцій [11]. Наприклад, у роботах Ведхара було описано, що при складанні письмового іспиту в учасників на короткий час може покращитися пам'ять, що пов'язано зі зменшенням концентрації кортизолу в слині [10].

Когнітивні функції організму – важливий аспект роботи мозку. Вони охоплюють: прийняття рішень, навчання, увагу та судження. Мак'юен затвердив, що подібно до пам'яті когнітивні функції формуються в гіпокампі, а також у мигдалеподібному тілі та скроневій частці [12]. Вплив стресу на організм активує деякі фізіологічні системи: вегетативну нервову систему, центральну нейромедіаторну, нейропептидну, а також гіпоталамо-гіпофізарну, що призводить до вироблення стероїдних гормонів у наднирниках. У своїх роботах Сенді зазначив, що виділення глюкокортикостероїдів призводить зменшення швидкості передачі нервових імпульсів, тобто до зниження когнітивних здібностей. Глюкокортикостероїди є ліпофільними гормонами, тому легко дифундують через гематоенцефалічний бар'єр і справляють

довготривалий вплив на процес обробки інформації. Стрес може впливати на когнітивні функції гостро і хронічно. Гострий ефект викликаний бета-адренергічними ефектами, а хронічні – довготривалими змінами в експресії генів, опосередкованими стероїдними гормонами [13].

Висновок. Проаналізувавши інформацію, можемо дійти висновку, що стрес має здебільшого негативний вплив на центральну нервову систему людини. При цьому страждають інтегративні функції людини. Стрес впливає на головну ланку головного мозку, що відповідає за пам'ять, навчання, пізнання - гіпокамп, дія стресових гормонів на нього спричиняє атрофію та порушення нейрогенезу. Це призводить до порушень пам'яті, пізнання, судження, мислення.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Інтернет ресурс: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/> , Google Scholar
2. Habib Yaribeygi, Yunes Panahi, Hedayat Sahraei, Thomas P Johnston, Amirhossein Sahebkar The impact of stress on body function: A review PMID: 28900385 PMCID: PMC5579396 DOI: 10.17179/excli2017-480 [PubMed] [Google Scholar]
3. McEwen BS, Weiss JM, Schwartz LS. Selective retention of corticosterone by limbic structures in rat brain. *Nature*. 1968;220(5170):911–912. [PubMed] [Google Scholar]
4. Сапольський RM, Uno H, Rebert CS, Finch CE. Пошкодження гіпокампу, пов'язане з тривалою експозицією глюкокортикоїдів у приматів. *J Neurosci*. 1990 рік; 10 :2897–2902. [Безкоштовна стаття PMC] [PubMed] [Google Scholar] Sarahian N, Sahraei H, Zardooz H, Alibeik H, Sadeghi B. Вплив введення мемантину в nucleus accumbens на зміни ваги та об'єму мозку та надниркової залози під час хронічного стресу у самок мишей. *Modares J Med Sci: Патобіологія*. 2014 рік; 17 :71–82. [Google Scholar]
5. de Kloet ER. Стрес в мозку. *Eur J Pharmacol*. 2000; 405 :187–198. [PubMed] [Google Scholar]

6. de Kloet ER, Oitzl MS, Joëls M. Стрес і пізнання: кортикостероїди хороші чи погані хлопці? *Тенденції Neurosci.* 1999 рік; 22 :422–426. [PubMed] [Google Scholar]
7. Asalgoo S, Jahromi G, Meftahi G, Sahraei H. Посттравматичний стресовий розлад (ПТСР): механізми та можливі методи лікування. *Нейрофізіологія.* 2015 рік; 47 :482–489. [Google Scholar]
8. Мак'юен Б.С. Стрес і пластичність гіпокампу. *Енн Рев Нейроскі.* 1999 рік; 22 :105–122. [PubMed] [Google Scholar]
9. Lupien SJ, Lepage M. Стрес, пам'ять і гіпокамп: не можу жити з цим, не можу жити без нього. *Behav Brain Res.* 2001; 127 :137–158. [PubMed] [Google Scholar]
10. Ведхара К, Гайд Дж, Гілкріст І, Тайтерлі М, Пламмер С. Гострий стрес, пам'ять, увага та кортизол. *Психоневроендокринологія.* 2000; 25 :535–549. [PubMed] [Google Scholar]
11. Schwabe L, Wolf OT, Oitzl MS. Формування пам'яті при стресі: кількість і якість. *Neurosci Biobehav Rev.* 2010; 34 :584–591. [PubMed] [Google Scholar]
12. Мак'юен Б.С., Сапольський Р.М. Стрес і когнітивна функція. *Curr Opin Neurobiol.* 1995 рік; 5 :205–216. [PubMed] [Google Scholar]
13. Сенді С. Стрес і пізнання. *Wiley Interdisciplinary Reviews: когнітивна наука.* 2013 рік; 4 :245–261. [PubMed] [Google Scholar]